

OBSAH

1	SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ PÉČE	11
1.1	Pojem sociálně právní péče	11
1.2	Rozdělení sociálně právní péče podle skupin obyvatelstva	12
1.3	Organizační a normativní zajištění sociálně právní péče	14
1.4	Návaznost sociálně právní péče na státní sociální politiku	18
2	PÉČE O RODINU A MLÁDEŽ	21
2.1	Formy společenské pomoci rodinám s dětmi	21
2.1.1	Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	21
2.1.2	Přídavky na děti	21
2.1.3	Peněžité pomoc v mateřství	22
2.1.4	Mateřský příspěvek	23
2.1.5	Podpora při ošetřování člena rodiny	26
2.1.6	Podpora při narození dítěte	26
2.1.7	Státní příspěvek k půjčkám pro mladá manželství	27
2.1.8	Sociální stipendia	27
2.1.9	Sleva na daní ze mzdy	28
2.1.10	Naturální a nepřímé formy pomoci	28
2.1.11	Zabezpečení členů rodin občanů konajících službu v ozbrojených silách	29
2.1.12	Různé nepeněžní formy pomoci	30
2.1.13	Dávky a služby sociální péče	31
2.1.13.1	<i>Výchovná a poradenská činnost</i>	31
2.1.13.2	<i>Sociálně právní ochrana</i>	31
2.1.13.3	<i>Domovy pro matky s dětmi</i>	32
2.1.13.4	<i>Bezúročné půjčky</i>	32
2.1.13.5	<i>Věcná pomoc</i>	32
2.1.13.6	<i>Peněžité příspěvky</i>	33
2.1.13.7	<i>Příspěvek na výživu</i>	33
2.1.13.8	<i>Pečovatelská služba pro rodiny s dětmi</i>	33
2.2	Sociálně právní ochrana dětí a mládeže	34
2.2.1	Podstata, právní základ a historický vývoj sociálně právní ochrany dětí	35
2.2.2	Hlavní zásady péče národních výborů	37
2.2.3	Preventivní činnost	39
2.2.3.1	<i>Prevence v oblasti rodinné výchovy</i>	40
2.2.3.2	<i>Prevence v pracovním prostředí</i>	41

2.2.3.3	<i>Prevence při využívání volného času dětí a mládeže a přehled typických škodlivých vlivů</i>	42
2.2.4	Úkoly jednotlivých stupňů národních výborů	43
2.2.5	Orgány NV v péči o rodinu a děti	53
2.2.6	Mezinárodněprávní ochrana mládeže	54
2.3	Neúplné rodiny	56
2.3.1	Základní problematika a důvody vzniku neúplné rodiny	57
2.3.2	Obecná opatření pro neprovdané matky	59
2.3.3	Manželské poradny	61
2.3.4	Domovy pro matky s dětmi, pečovatelská služba	63
2.4	Péče o děti vyžadující pomoc společnosti v ohledu zdravotním, výchovném a sociálním	66
2.4.1	Formy a obsah spolupráce se zdravotnictvím a společenskými organizacemi	67
2.4.2	Formy a obsah spolupráce se školami	70
2.4.3	Formy a obsah spolupráce s orgány bezpečnosti, soudy, prokuraturami a orgány státní správy	71
2.4.4	Evidence zdravotně postižených dětí	73
2.5	Péče o děti žijící mimo vlastní rodinu	74
2.5.1	Problematika sociálního osiření	74
2.5.2	Sociálně právní aspekty osvojení	76
2.5.3	Pěstounská péče	80
2.6	Výchova a vzdělávání dětí vyžadujících zvláštní péči	83
2.6.1	Typy škol a zařízení	83
2.6.2	Zásady pro zařazování dětí	86
2.6.3	Péče o děti obtížně vychovatelné, mravně ohrožené nebo narušené, ústavní péče	89
2.7	Péče o dorost	91
2.7.1	Výchova k povolání	91
2.7.2	Výchovné poradenství	93
2.7.3	Preventivní ochrana mládeže	94
2.7.4	Ústavní péče o děti a mládež	96
2.7.4.1	<i>Ústavy a zařízení v oboru ministerstev zdravotnictví</i>	97
2.7.4.2	<i>Ústavy a zařízení kolektivní péče v oboru ministerstev školství</i>	98
2.7.4.3	<i>Ústavy a zařízení v resortu sociálních věcí</i>	99
3	PÉČE O STARÉ OBČANY	101
3.1	Problematika stáří a stárnutí	101
3.1.1	Vývoj počtu starých občanů v ČSSR	103

3.1.2	Nejčastější otázky stáří a stárnutí	106
3.1.3	Program přípravy na stáří	108
3.1.4	Zásady péče společností o staré občany	110
3.2	Prodlužování pracovní aktivity	111
3.2.1	Vývoj pracovní aktivity důchodců	112
3.2.2	Společenská aktivita důchodců	114
3.3	Rodinná péče o staré občany	116
3.4	Společenská péče o staré občany	118
3.4.1	Péče o kulturní život starých občanů	120
3.4.2	Dávky a služby sociální péče	122
3.4.2.1	<i>Posuzování sociální potřeby</i>	122
3.4.2.2	<i>Druhy služeb a dávek sociální péče</i>	123
3.4.3	Ústavní péče	128
3.4.3.1	<i>Zdravotní péče a osobní hygiena</i>	131
3.4.3.2	<i>Zájmová a kulturní činnost obyvatel, dobrovolná činnost, výbor obyvatel</i>	132
3.4.3.3	<i>Domovy-penzióny pro důchodce</i>	133
3.4.4	Zjišťování a evidence sociálně potřebných občanů	135
4	PÉČE SPOLEČNOSTI O CIKÁNSKÉ OBČANY	139
4.1	Základní otázky péče o cikánské občany	139
4.2	Způsoby řešení problémů	140
4.3	Úloha národních výborů v péči o cikánské obyvatelstvo	143
4.4	Zásady vlády ČSSR k péči o cikánské občany	144
5	PÉČE O SPOLEČENSKY NEPŘIZPŮSOBENÉ OBČANY	148
5.1	Otázky společensky nepřizpůsobených občanů	148
5.2	Právní základy péče o nepřizpůsobené občany	149
5.3	Péče sociálních kurátorů	151
5.4	Přechodné ubytovny pro nepřizpůsobené občany	154
5.5	Péče o občany s trestnou činností	155
5.6	Alkoholismus	159
5.6.1	Vznik alkoholové závislosti	160
5.6.2	Zařízení protialkoholní péče	162
5.7	Otázky toxikomanie	163
5.8	Jiní společensky nepřizpůsobení občané	168
Literatura		171